

544

Z Á K O N

z 10. júla 2002

o Horskej záchranej službe

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje zriadenie, postavenie a úlohy Horskej záchranej služby (ďalej len „horská služba“), práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb v súvislosti s bezpečnosťou osôb v horských oblastiach a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

§ 2

Zriadenie horskej služby

(1) Zriaďuje sa horská služba ako štátna príspevková organizácia,¹⁾ ktorá na území vymedzenom týmto zákonom vykonáva záchrannú činnosť a plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom.

(2) Horská služba je zapojená finančnými vzťahmi²⁾ na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ktoré vykonáva funkciu jej zriaďovateľa.³⁾

(3) Podrobnosti o organizácii horskej služby upravuje štatút, ktorý schvaľuje ministerstvo.

(4) Sidlom horskej služby je Poprad.

(5) Horská služba spravuje podľa osobitného zákona⁴⁾ majetok vo vlastníctve Slovenskej republiky.

§ 3

Územná pôsobnosť horskej služby

Horská služba vykonáva činnosť v týchto horských oblastiach vrátane jaskýň a priepastí:⁵⁾

- a) Babia hora,
- b) Belianske Tatry,
- c) Malá Fatra,
- d) Nízke Tatry,
- e) Pieniny,
- f) Pilsko,

- g) Slovenský raj,
- h) Veľká Fatra,
- i) Vysoké Tatry,
- j) Západné Tatry.

§ 4

Úlohy horskej služby

- (1) Horská služba v horských oblastiach najmä
- a) organizuje a vykonáva záchrannú činnosť pri záchrane osôb najmä v súčinnosti s leteckou záchrannou zdravotnou službou,
  - b) poskytuje informácie súvisiace s bezpečnosťou osôb,
  - c) umiestňuje a udržiava po prerokovaní s vlastníkom, správcom alebo užívateľom nehnuteľnosti v horskej oblasti (ďalej len „vlastník“) výstražné, informačné a iné zariadenia súvisiace s bezpečnosťou osôb,
  - d) umiestňuje a udržiava po prerokovaní s vlastníkom zabezpečovacie zariadenia na nebezpečných úsekoch trás, ktoré určí,
  - e) vykonáva opatrenia súvisiace s lavínovým nebezpečenstvom,
  - f) podieľa sa na pátraní po nezvestných osobách,
  - g) podieľa sa na požiadanie na zaistení bezpečnosti pri športových a iných podujatiach,
  - h) vyjadruje sa k vyznačovaniu trás a k ich označovaniu.

(2) Horská služba ďalej

- a) plní úlohy v rámci integrovaného záchranného systému,⁶⁾
- b) zabezpečuje odbornú spôsobilosť svojich zamestnancov (§ 12),
- c) spolupracuje s orgánmi štátnej správy, s vyššími územnými celkami a obcami pri plnení úloh podľa tohto zákona,
- d) spolupracuje s občianskymi združeniami, inými právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré vykonávajú záchrannú činnosť v horských oblastiach,
- e) spolupracuje s medzinárodnými organizáciami, ktoré pôsobia v oblasti horskej záchrany, a zastu-

¹⁾ § 21 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 21 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z.

³⁾ § 21 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z.

⁴⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

⁶⁾ Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme.

puje Slovenskú republiku v týchto medzinárodných organizáciách.

§ 5

Oprávnenia zamestnanca horskej služby

(1) Zamestnanec horskej služby pri plnení úloh podľa § 4 ods. 1 a člen občianskeho združenia pri záchranej činnosti alebo preventívnej činnosti, ak je táto činnosť organizovaná horskou službou, je oprávnený

- a) vstupovať a vchádzať dopravnými prostriedkami horskej služby bez osobitného povolenia do horskej oblasti,
- b) používať osobitné poplachové zariadenia, signálne pištole a výbušniny určené na odstrel lavín,
- c) používať bezplatne a prednostne zariadenia určené na osobnú lanovú dopravu,⁷⁾
- d) prekročiť na nevyhnutný čas a v nevyhnutnom rozsahu štátnu hranicu za podmienok ustanovených medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná,
- e) vydávať pokyny týkajúce sa bezpečnosti osôb v horskej oblasti,
- f) nahliadať do knihy vychádzok a výstupov [§ 7 ods. 1 písm. c)] a vyžadovať z nej informácie,
- g) vyžadovať pri vykonávaní záchranej činnosti alebo pri pátraní po nezvestnej osobe preukázanie totožnosti osoby, ktorej sa záchranná činnosť alebo pátranie týka, alebo preukázanie totožnosti osoby v súvislosti s ukladaním pokút v blokovom konaní podľa tohto zákona.

(2) Zamestnanec horskej služby pri výkone svojich oprávnení sa preukazuje služobným preukazom horskej služby.

(3) Horská služba spracúva osobné údaje osôb podľa odseku 1 písm. g) v rozsahu meno, priezvisko, dátum narodenia a adresa pobytu.⁸⁾

§ 6

Obmedzenie práv k nehnuteľnostiam

(1) Vlastník je povinný umožniť vstup zamestnancom horskej služby, prípadne vjazd dopravným prostriedkom na nehnuteľnosti pri plnení úloh podľa tohto zákona; je takisto povinný strpieť umiestnenie výstražných, informačných a iných zariadení súvisiacich s bezpečnosťou osôb a umiestnenie zabezpečovacích zariadení. Horská služba dbá na to, aby sa čo najmenej zasahovalo do práv a právom chránených záujmov vlastníka.

(2) Okresný úrad rozhoduje o primeranej náhrade⁹⁾

za obmedzenie podľa odseku 1, ak v tejto veci nedôjde k dohode medzi vlastníkom a okresným úradom.

§ 7

Povinnosti právnických osôb a fyzických osôb, ktoré poskytujú ubytovacie služby alebo stravovacie služby

(1) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá poskytuje ubytovacie služby v horskej oblasti, je povinná

- a) poskytnúť ubytovanie alebo prístrešok osobe, ak v dôsledku náhleho zhoršenia počasia, pôsobenia iných prírodných živlov, v dôsledku úrazu alebo iného náhleho zhoršenia zdravotného stavu je ohrozený jej život alebo zdravie,
- b) ohlásiť bezodkladne horskej službe informácie o osobe, ktorej sa poskytlo ubytovanie alebo prístrešok podľa písmena a),
- c) viesť knihu vychádzok a výstupov, ktorá obsahuje meno a priezvisko osoby, čas odchodu a predpokladaného príchodu a trasu vychádzky, túry alebo výstupu,
- d) oznámiť horskej službe nezvestnú osobu, ktorá je ubytovaná v jej zariadení.

(2) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá poskytuje ubytovacie služby alebo stravovacie služby v horskej oblasti, je povinná

- a) poskytnúť prvú pomoc v prípade ohrozenia života alebo zdravia a zabezpečiť odbornú lekársku pomoc,
- b) zriadiť na všeobecne prístupnom a viditeľnom mieste vývesnú tabuľu, na ktorej uverejňuje pokyny horskej služby a iné údaje týkajúce sa bezpečnosti osôb v horskej oblasti.

§ 8

Povinnosti prevádzkovateľa lyžiarskej trate a prevádzkovateľa zariadenia určeného na osobnú lanovú dopravu

(1) Prevádzkovateľ lyžiarskej trate je povinný

- a) umiestniť na viditeľnom mieste pravidlá správania sa na lyžiarskej trati,
- b) označiť viditeľne lyžiarsku trať a stupeň jej náročnosti,
- c) zabezpečiť zjazdnosť a bezpečnosť označených lyžiarskych tratí počas prevádzkového času zariadenia určeného na osobnú lanovú dopravu,
- d) zabezpečiť pri úraze na lyžiarskej trati prvú pomoc a prepravu zranenej osoby odborne spôsobilou osobou¹⁰⁾ do miesta, kde sa jej poskytne odborná lekárska pomoc, alebo k dopravnému prostriedku zdravotníckeho zariadenia.

⁷⁾ § 1 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 183/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na zariadenia určené na osobnú lanovú dopravu.

⁸⁾ Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov v znení zákona č. 441/2001 Z. z. Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁹⁾ Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 465/1991 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov, úhradách za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a náhradách za dočasné užívanie pozemkov v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ § 12 zákona č. 288/1997 Z. z. o telesnej kultúre a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

(2) Prevádzkovateľ zariadenia určeného na osobnú lanovú dopravu je povinný umožniť bezplatne prednostnú prepravu zamestnancov horskej služby a iných záchranných služieb a zachraňovaných osôb na zariadení určenom na osobnú lanovú dopravu, ak to umožňujú poveternostné podmienky, a to aj mimo prevádzkového času.

§ 9

Povinnosti organizátorov podujatí

Organizátor športového a iného podujatia v horskej oblasti, pri ktorom môže dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia, je povinný najmenej tri dni pred jeho konaním ohlásiť horskej službe zameranie a miesto konania podujatia a v prípade potreby prerokovať s horskou službou bezpečnostné opatrenia.

§ 10

Povinnosti právnickej osoby a fyzickej osoby, ktorá prevádzkuje rozhlasové vysielanie alebo televízne vysielanie

Právnická osoba a fyzická osoba, ktorá prevádzkuje rozhlasové vysielanie alebo televízne vysielanie, je povinná na požiadanie horskej služby bezplatne poskytnúť nevyhnutný čas na odvysielanie oznámenia súvisiaceho s bezpečnosťou osôb v horskej oblasti.

§ 11

Práva a povinnosti osôb v horskej oblasti

(1) Osoba, ktorá sa nachádza v horskej oblasti, má právo požadovať od horskej služby, právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá poskytuje ubytovacie služby alebo stravovacie služby v horskej oblasti, a od prevádzkovateľa lyžiarskej trate alebo prevádzkovateľa zariadenia určeného na osobnú lanovú dopravu bezplatné informácie súvisiace s bezpečnosťou osôb v horskej oblasti.

(2) Osoba, ktorá sa nachádza v horskej oblasti, je povinná

- a) dodržiavať pokyny horskej služby, pravidiel správy a na lyžiarskej trati, riadiť sa výstražnými, informačnými a inými zariadeniami súvisiacimi s bezpečnosťou osôb v horskej oblasti,
- b) správať sa tak, aby neohrozovala vlastný život, zdravie a majetok alebo život, zdravie a majetok iných osôb,
- c) ohlásiť bezodkladne horskej službe poškodenie zdravia alebo nezvestnosť inej osoby v horskej oblasti,
- d) zapísať sa pred začatím vychádzky, túry alebo výstupu do knihy vychádzok a výstupov,
- e) uhradiť horskej službe náklady spojené s výkonom záchrannej činnosti alebo s pátraním, ktoré sa jej

týkajú, okrem nákladov, ktoré sa uhrádzajú z povinného zdravotného poistenia, ak porušila povinnosti podľa písmen a) až d).

§ 12

Odborná spôsobilosť

Záchrannú činnosť v horských oblastiach môžu vykonávať len osoby s odbornou spôsobilosťou.¹⁰⁾

§ 13

Priestupky

(1) Porušenie povinností ustanovených v § 9 a § 11 ods. 2 písm. a) až d) je priestupok, za ktorý možno uložiť pokutu do 10 000 Sk.

(2) Pokutu za priestupky podľa odseku 1 môžu v blokovom konaní ukladať aj poverení zamestnanci horskej služby.

(3) Výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.

(4) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje osobitný zákon.¹¹⁾

§ 14

Iné správne delikty

(1) Okresný úrad môže uložiť právnickej osobe a fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie za porušenie povinností ustanovených v § 7, 8 a 10 pokutu do 100 000 Sk.

(2) Pri určení pokuty sa prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.

(3) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa okresný úrad dozvedel o porušení povinnosti, najneskôr však do troch rokov, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(4) Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.

(5) Výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.

(6) Na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.¹²⁾

§ 15

Spoločné ustanovenie

Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „Horská služba Tatranského národného parku“ rozumie sa tým „Horská záchranná služba“.

¹⁰⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z.

§ 16

Prechodné ustanovenie

Správa majetku štátu, ktorý bol ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona v užívaní Tatranskej horskej služby Štátnych lesov Tatranského národného parku a ktorý je určený na záchrannú činnosť, prechádza

zo Štátnych lesov Tatranského národného parku na horskú službu.

§ 17

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2003.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.